C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.1a-379/24 Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Judecător Elvira Lavciuc

D E C I Z I E
În numele Legii

11 septembrie 2025 mun. Bălţi

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord

Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată, judecător Ion Talpa
Judecătorii Ecaterina Arseni, Cristina Prisacari
Grefier Zabureanîi Mihail
Cu participarea:
Procurorului Lilia Prisacari
Avocatului Tatiana Guțu

a judecat în ordine de apel, în şedinţă publică, apelul inculpatului Arap Artur și apelul suplimentar al avocatului Guțu Tatiana în interesele inculpatului Arap Artur declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 22 august 2024, pe cauza penală de învinuire a lui:

Arap Artur *****, născut la *****, IDNP *****, cetățean al R. Moldova originar și domiciliat *****, strada *****, nr. 13, studii medii incomplete, nesupus serviciului militar, starea familială - căsătorit, un copil minor la întreţinere, neangajat în cîmpul muncii, anterior condamnat:

- prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 27.06.2014, în baza art. art. 27, 145 alin.(1), 290 alin.(1), 84 alin.(1) CP RM - la 10 ani 6 luni închisoare în penitenciar de tip închis

- prin sentinţa Judecătoriei Străşeni, sediul Călăraşi din 25.11.2022, în baza art.art. 186 alin.(2) lit.b), d), 190 alin.(2) lit.b) CP RM, - încetat procesul în temeiul art.109 CP, în legătură cu împăcarea părţilor;

- prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 11.08.2023, în baza art.190 alin.(2) lit. a),c) CP RM - la 4 ani închisoare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 ani, sentință casată parțial prin Decizia Curții de Apel Nord nr. 1a-566/24 din 11.09.2025, condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. a) Cod penal,

la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis,

învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal,

Cauza s-a aflat în procedură de examinare:
Instanța de fond: 03.02.2023 – 22.08.2024
Instanța de apel: 09.09.2024 – 11.09.2025

După expunerea esenţei cauzei de către judecătorul raportor, ținând cont de argumentele apelului, materialele cauzei, opiniile participanților la proces, pentru expunere asupra apelului, Colegiul penal, -

C O N S T A T Ă:

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 22 august 2024, Arap Artur Vasile a fost recunoscut vinovat de săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art.187 alin. (2), lit. f) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 /cinci / ani fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis pentru bărbaţi.

În corespundere cu prevederile art.84 alin.(4) Cod penal, pentru concurs de infracţiuni, prin cumul total al pedepselor, la pedeapsa stabilită prin noua sentinţă, s-a inclus durata pedepsei neexecutate sub formă de închisoare pe un termen de 4 /patru/ ani, stabilită prin sentinţa anterioară a Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 11.08.2023 pentru fapta infracţională comisă la 11.01.2023 conform art.190 alin. (2), lit. a), c) Cod penal, stabilindu-i pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 /nouă/ ani fără amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 /trei/ ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru bărbaţi.

În corespundere cu prevederile art. 84 alin. (3), art. 87 alin. (2) Cod penal, pedeapsa complementară principală sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 /trei/ ani, stabilită în privinţa lui Arap Artur prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 11.08.2023, se va executa de sine stătător.

Începând cu 22 august 2024, în privinţa inculpatului Arap Artur ***** s-a aplicat măsura preventivă sub formă de arestare preventivă, care se va menţine pînă la devenirea definitivă a sentinţei.

Termenul executării pedepsei sub formă de închisoare stabilit inculpatului Arap Artur *****, s-a calculat din momentul reţinerii lui Arap Artur *****, cu includerea în termenul pedepsei a perioadei reţinerii lui Arap Artur de la 27.01.2023, ora 18:36, de facto, pînă la eliberarea sa din 28.01.2023, ora 11:20.

Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt,* a constatat că Arap Artur *****, la data de 10 noiembrie 2021, pe la ora 15:00, cu scop de profit şi de a sustrage bunurile altei persoane, sub pretextul de a vinde perne şi plapume, având acces liber în casa de locuit ce aparţine lui ***** ***** situată în s. ***** r-nul *****, profitând de starea de neputinţă a acesteia, în timp ce victima se afla imobilizată la pat din motivul vârstei înaintate, în mod deschis a sustras dintr-un ulcior de pe masă suma de 3000 lei în numerar, iar la solicitarea părţii vătămate ***** ***** a refuzat să-i restituie, cauzându-i astfel un prejudiciu material în proporţii considerabile.

Prin acţiunile sale intenţionate, Arap Artur a săvârşit infracţiunea prevăzută de art. 187 alin. (2), lit. f) Cod penal - „Jaful", adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane săvârşit cu cauzarea de daune în proporţii considerabile.

Sentinţa instanţei de fond a fost atacată de către inculpatul Arap Artur, care în motivarea apelului a invocat asprimea pedepsei, deoarece a recunoscut faptele indicate în rechizitoriu, a depus cerere de examinare a cauzei în procedura specială, iar în acest sens consideră că a fost încălcată procedura, consideră că fiind indicat de către el că recunoaște vina urma a-i fi aplicată o pedeapsă mai blândă în privinţa lui, astfel pedeapsa stabilită de către instanţa de judecată este prea aspră în raport cu faptul că pe cauză există circumstanţe care atenuează răspunderea lui, care instanţa de judecată nu a luat în considerare, la fel pedeapsa de 9 ani închisoare este prea aspră şi în situaţia în care a recunoscut vina poate fi aplicată o pedeapsă mai blîndă cu aplicarea art. 90/1 CP sau o pedeapsă cu un termen mai mic de cumulare a acestora.

Împotriva sentinței a declarat apel suplimentar avocatul Guțu Tatiana în interesele inculpatului Arap Artur, prin care solicită admiterea apelului suplimentar, casarea totală a sentinţei şi pronunţarea unei noi hotărâri prin care Arap Artur să fie recunoscut vinovat de comiterea faptei prevăzute de art. 187 alin. (1) CP, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă minimală, iar pedeapsa definitivă pentru cumul de infracţiuni, prin aplicarea art. 87 alin. 2 CP, să fie executate de sine stătător.

- Potrivit învinuirii aduse lui Arap Artur, acesta se învinuiește în faptul, că la data de 10 noiembrie 2021, pe la ora 15:00, cu scop de profit şi de a sustrage bunurile altei persoane, sub pretextul de a vinde perne şi plapome, având acces liber în casa de locuit ce aparţine lui ***** ***** situată în s. ***** r-nul *****, profitând de starea de neputinţă a acesteia, în timp ce victima se afla imobilizată la pat din motivul vârstei înaintate, în mod deschis a sustras dintr-un ulcior de pe

masă suma de 3000 lei în numerar, iar la solicitarea părţii vătămate ***** ***** a refuzat să-i restituie, cauzându-i astfel un prejudiciu material în proporţii considerabile. Prin acţiunile sale intenţionate, Arap Artur a săvârşit infracţiunea prevăzută de art. 187 din. (2), lit.f) Cod penal - „Jaful", adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane săvârşit cu cauzarea de daune în proporţii considerabile.

- Potrivit prevederilor art. 126 CP alin.(2) Cod penal se reţine că, se consideră proporţii considerabile sau esenţiale valoarea bunurilor sustrase, dobândite, primite, fabricate, distruse, poluate, utilizate, transportate, păstrate, comercializate, valoarea pagubei pricinuite de o persoană sau de un grup de persoane, care depăşeşte 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârşirii faptei, iar conform Hotărârii nr. 923 din 22 decembrie 2020 a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2021 în mărime de 8716 lei, astfel potrivit legii şi circumstanţelor speţei, întru constatarea unui prejudiciu considerabil mărimea acestuia urma a depăşi suma de 87 160 lei, la caz reţinându-se în sarcina inculpatului Arap Artur cauzarea părţii vătămate ***** ***** a prejudiciului material în sumă de 3000 lei.

- În condiţiile expuse supra şi în coroborare cu prevederile legale, apărarea indică asupra faptului, că inculpatul Arap Artur prin cererea depusă la 06.02.2023, a înaintat cerere scrisă confirmată de către avocatul V. Furdui, în ordinea art. 364/1 CPP privind examinarea cauzei pe baza probelor administrate la faza urmăririi penale. /f.d,15,vol.2/ de examinare a cauzei în procedură simplificată prevăzută de art. 364/1 Cod procedură penală, a recunoscut faptele comise, vina pentru comiterea acestora, probele administrate de organul de urmărire penală, însă instanţa la acel moment a dispus amînarea desfăşurării şedinţei de judecată. Fapt ce a dus ulterior la o tergiversare a examinării cauzei şi respectiv inculpatul s-a refuzat de dreptul său de a participa la examinarea prezentei cauze cu participarea sa. Totodată prejudiciul cauzat la etapa de urmărire penală a fost restituit integral, partea vătămată neavând careva pretenţii de ordin moral sau material faţă de aceasta astfel apărarea solicită a fi recalificate acţiunile acestuia reieşind din noile modificări parvenite în prevederile art. 126 CP, de la art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal la art. 187 alin. (1) Cod penal- (1) Jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei personae.

- Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârşit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor, având drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnatului, cât şi a altor persoane.

- În conformitate cu art. 75 CP, individualizarea judiciară a pedepsei este realizată de către instanţa de judecată şi constă în stabilirea şi aplicarea pedepsei prevăzute de sancţiune, pentru infracţiunea săvârşită, în funcţie de gravitatea infracţiunii săvârşite, de personalitatea infractorului, de împrejurările concrete în care s-a comis infracţiunea.

- Este de menţionat că, pedeapsa stabilită de instanţa de judecată trebuie să fie nu numai legală, în sensul de respectare a cadrului legal de individualizare judiciară, dar în acelaşi timp, trebuie să fie şi juste, adică să se respecte criteriul proporţionalităţii, care presupune stabilirea cuantumului pedepsei în funcţie de gravitatea infracţiunii şi vinovăţia autorului. În acelaşi timp, trebuie să fie respectată prevederea art. 61 CP, conform cărui, pedeapsa care se aplică urmează îşi atingă scopul de restabilire a echităţii sociale şi prevenire a săvârşirii noilor infracţiuni de către alte persoane.

- Pedeapsa penală este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât de către condamnat, precum şi de alte persoane, or, practica judiciară demonstrează că, o pedeapsă prea aspră generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit.

- Legalitatea pedepsei impune instanţei obligaţia de a stabili pedeapsa în limitele fixate în Partea Specială şi în strictă conformitate cu dispoziţiile Părţii Generale a Codului Penal. Ca să-şi poată îndeplini funcţiile care-i sunt atribuite, în vederea realizării scopului său şi al legii, pedeapsa trebuie să corespundă sub aspectul naturii (privativă sau neprivativă de libertate) şi duratei atât gravităţii faptei şi potenţialului de pericol social pe care-l prezintă în mod real persoana inculpatului, cît şi aptitudinii acestuia de a se îndrepta sub influenţa pedepsei. Numai o pedeapsă justă şi proporţională este de natură să asigure atît exemplaritatea, cît şi finalitatea acesteia, prevenţia specială şi generală înscrise în art. 61 Cod penal, potrivit căruia „scopul pedepsei este prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni”.

- La fel, relevant cauzei în cadrul individualizării pedepsei instanţa de recurs se va referi la prevederile regulii nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniştri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancţiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniştri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegaţiilor de Miniştri), potrivit căreia ’’natura şi durata sancţiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporţională cu gravitatea infracţiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cît şi cu situaţia personală a acesteia”.

- Potrivit sentinţei contestate instanţa de judecată a constatat drep circumstanţe atenuante, potrivit art.76 Cod penal: recunoaşterea vinovăţiei în cadrul urmăririi penale şi restituirea integrală a prejudiciului material cauzat cet.V.*****, iar cu titlu de circumstanţe agravante, conform art.77 alin.(l), lit.a) Cod penal, instanta de fond reţine săvîrşirea infracţiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru alte fapte care au relevanţă pentru cauză, însă este de menţionat că Arap Artur la momentul examinării cauzei în instanţa de fond nu avea nici o sentinţă de judecată pronunţată prin care să fie recunoscut pentru comiterea faptelor similar, astfel instanţa de judecată neîntemeiat a reţinut această agravantă, fiind prezente doar circumstanţe atenuante.

- Prin urmare, instanţa de judecată trebuie să aleagă şi să aplice acel tip, şi acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii penale. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârşirea infracţiunii, se stabileşte numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menţionate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepţional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanţa de judecată. Pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni. Totodată, pedeapsa şi modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în aşa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale şi evitarea în viitor a săvârşirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei şi autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege. Aşadar, apărarea statuează că inculpatului îi sunt aplicabile şi pedepsele sub formă de amendă, pe care inculpatul este de acord să o achite, fie muncă neremunerată în folosul comunităţii.

- Potrivit p. 9 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a R. Moldova, cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, nu poate fi recunoscută drept circumstanţă agravantă săvîrşirea infracţiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracţiune similară sau pentru alte fapte care au relevanţă pentru cauză, dacă antecedentele penale au fost stinse sau anulate sau dacă legea a decriminalizat acţiunea comisă în trecut.

- Din totalitatea circumstanțelor descrise supra apărărea indică că în prezenta cauză inculpatului îi poate fi aplicată o altă categorie de pedeapsă sub formă de amendă sau muncă neremunerată în folosul comunităţii care este capabilă să atingă realizarea scopului pedepsei penale. Totodată, reieşind că acestă infracţiune a fost comisă înainte de altă faptă stabilită prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti, consideră că în speţă poate fi aplicată şi o pedeapsă cu suspendarea condiţionată a executării acesteia, reieşind din faptul că în privinţa sentinţei

Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 11.08.2023 pentru fapta infracţională comisă la 11.01.2023, conform art. 190 alin. (2), lit. a), c) Cod penal se depune un apel cu solicitarea de repunere în termenul de contestare.

În ședința instanței de apel, inculpatul Arap Artur a declarat că recunoaște vina, a restituit prejudiciul și solicită o pedeapsă mai blândă, judecata a avut loc în lipsa lui, avocatul nici nu l-a anunțat despre ședințele de judecată și a fost condamnat la 9 ani închisoare.

Avocatul Guțu Tatiana în interesele inculpatului Arap Artur, în ședința instanței de apel a susținut pe deplin cererea de apel formulată de către inculpat, precum și cererea de apel suplimentară, depusă împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina. Consideră sentința în cauză una prea aspră, reieșind din categoria de pedeapsă care a fost aplicată inculpatului, totodată, reieșind din circumstanțele cauzei, dat fiind faptul că există doar circumstanțe atenuante în prezenta speță și faptul că inculpatul la urmărirea penală a recunoscut vina, a recuperat prejudiciul cauzat părții vătămate, la fel, reieșind și din modificările care au survenit în prevederile legale și anume la art. 126 alin. (2) CP, ce ține de proporții considerabile, stabilite după noile modificări că nu poate depăși 10 salarii medii lunare pe economie, precum și Hotărârea Guvernului nr. 923 din 22.12.2020, potrivit căreia pentru anul respectiv, salariul mediu lunar prognozat fiind de 8 716 lei. Deci, pentru a fi componența de infracțiune prevăzută de art. 187 alin. (2) lit. f) CP, era nevoie de un prejudiciu material în mărime de la 87 160 lei. În speță, ca prejudiciu material figurează suma de 3 000 lei, respectiv, acest prejudiciu, reieșind din modificările survenite, nu poate fi catalogat la prejudiciu material în proporții considerabile. Motiv pentru care consideră că sunt circumstanțe pentru recalificarea acțiunilor lui Arap Artur de la prevederile art. 187 alin. (2) lit. f) CP, la prevederile art. 187 alin. (1) CP, astfel, solicită admiterea integrală a cererilor de apel, consideră că urmează a fi recalificate acțiunile acestuia, cu aplicarea unei pedepse sub formă de amendă minimală, care poate fi executată în mod separat. Referitor la ultima condamnare care este invocată de către acuzare, este contestată cu apel, mai mult, precedenta sentință la care a făcut referire acuzatorul de stat, de asemenea se află pe rolul instanței de apel în alt colegiu, respectiv sentințele în cauză neavând un caracter definitiv. Totodată, consideră că orice persoană are dreptul la a doua șansă. În sensul respectiv, consideră că pedeapsa pecuniară ar putea aduce un mai mare folos statului decât pedeapsa cu închisoare, mai mult, o pedeapsă de 9 ani închisoare pentru 3000 lei furt și escrocherie în mărime de 3000 lei, în situația în care există doar circumstanțe atenuante, în opinia sa, este prea aspră.

În ședința instanței de apel, procurorul Prisacari Lilia a solicitat respingerea ca vădit nefondată a cererii de apel declarată de inculpat prin care se solicită o pedeapsă mai blândă și admiterea parțială a cererii de apel declarată de avocat în

interesele lui Arap Artur, în latura reîncadrării acțiunilor ultimului, în baza art. 187 alin. (1) CP. Ce ține de pedeapsă, consideră că urmează a fi menținută, or, sancțiunea articolului respectiv prevede pedeapsă și cu închisoarea de la 2 la 5 ani, careva temeiuri de aplicare a unei pedepse mai blânde în privința inculpatului, sub formă de amendă sau muncă neremunerată în folosul comunității, nu s-au constatat, or, Arap Artur nu este la prima abatere penală, a fost anterior condamnat de mai multe ori, prin sentința Judecătoriei Chișinău din 2014 în baza art. 145 și art. 290, prin sentința Judecătoriei Călărași din 2022 în baza art. 186 și art. 190, prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 2023 în baza art. 190 alin. (2) CP, respectiv, consideră că inculpatul nu a făcut concluziile de rigoare, nu a stat pe calea corijării, prin urmare, pedeapsa în privința lui urmează a fi menținută.

Audiind participanţii la proces, verificând argumentele invocate în apelurile declarate, prin prisma probelor administrate, verificând legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate, Colegiul penal ajunge la concluzia că apelul inițial și suplimentar, declarate de către inculpat și avocat, urmează a fi admise, inclusiv din alte motive, decât cele invocate, cu casarea parţială a sentinţei, în latura recalificării acțiunilor inculpatului, din prevederile art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal în prevederile art. 187 alin. (1) Cod Penal al RM, în latura stabilirii pedepsei penale inculpatului Arap Artur, rejudecarea cauzei în această parte, cu pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, reieşind din următoarele considerente.

Soluția instanţei de apel se bazează pe prevederile art. 415 alin. (1) p. 2) Cod de procedură penal al RM, potrivit căruia se indică, că instanţa de apel, judecând cauza în ordine de apel, adoptă una din următoarele decizii: 2) admite apelul, casînd sentinţa parţial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art. 409 alin. (2), şi pronunţă o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă.

Colegiul penal reţine că materialele cauzei penale denotă faptul că inculpatul, printr-un înscris autentic a solicitat judecarea cauzei conform procedurii simplificate prevăzute de art. 364/1 alin. (1) CPP RM, declarând că recunoaşte fapta de care este învinuit şi este deacord ca judecata să se facă în baza probelor administrate în c*****l urmăririi penale.

În motivarea soluției adoptate, referitor la apelurile declarate de inculpatul Arap Artur și avocatul Guțu Tatiana în interesele inculpatului Arap Artur, Colegiul penal apreciază, că există temei pentru admiterea apelurilor, inclusiv din alte motive, decât cele invocate, cu casarea sentinţei, în latura calificării faptelor infracționale comise de către inculpatul Arap Artur, deoarece în speță sunt incidente prevederile Legii nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, precum și în latura stabilirii pedepsei penale, deoarece la soluţionarea chestiunii respective, instanța de fond, la stabilirea pedepsei și anume la includerea duratei pedepsei neexecutate sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, stabilită prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 11.08.2023, pentru

fapta infracţională comisă la 11.01.2023 în baza art. 190 alin. (2), lit. a), c) Cod penal, a stabilit pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 9 (nouă) ani fără amendă, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis pentru bărbaţi, eronat și neîntemeiat a dispus executarea de sine stătător a pedepsei complementare principale sub formă de privare de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 (trei) ani, stabilită în privinţa lui Arap Artur prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 11.08.2023 și ca consecință, nu a acordat deplină eficienţă și dispoziţiilor art. art. 61, 75 Cod Penal privitor la scopul pedepsei penale şi criteriile generale de individualizare a pedepsei.

În această ordine de idei, Colegiul penal atestă că prin Legea nr. 136 din 06.06.2024, în vigoare din 07.09.2024, au intervenit modificări în conținutul art. 126 Cod penal, alin. (2) care prevede în calitate de proporţii considerabile (...) *valoarea bunurilor sustrase (...), care depăşeşte 10 salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârşirii faptei*, care potrivit Hotărîrii Guvernului RM nr.1033 din 21.12.2023, pentru anul 2024 constituie 13 700 lei.

Conform calculului efectuat în sensul art. 126 alin. (2) Cod penal, pentru încadrarea jafului potrivit agravantei f) alin. (2) art. 187 Cod penal, urmează ca prejudiciul material cauzat în perioada anului 2024 să depășească valoarea de 137000 lei.

Conform art. 10 Cod penal RM, *legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt careva mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvîrşit faptele respective pînă la întrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.*

În atare împrejurări, la caz, prin prisma art. 10 Cod penal, sunt aplicabile prevederile art. 126 alin. (2) Cod penal, în vigoare din 07.09.2024, fapt ce denotă că în acțiunile inculpatului Arap Artur referitor la sustragerea bunurilor de la partea vătămată ***** ***** în sumă de 3000 lei, a decăzut agravanta prevăzută de lit. f) - cauzare de daune în proporții considerabile, astfel că acțiunile inculpatului Arap Artur urmează fi calificate în baza art. 187 alin. (1) Cod penal RM.

Din aceste considerente și în temeiul normelor procesual-penale supra citate, sentința de condamnare în latura penală urmează a fi casată, reținând în acțiunile lui Arap Artur ca fiind dovedit faptul că:

Arap Artur *****, la data de 10 noiembrie 2021, pe la ora 15:00, cu scop de profit şi de a sustrage bunurile altei persoane, sub pretextul de a vinde perne şi plapume, având acces liber în casa de locuit ce aparţine lui ***** ***** situată în

s. ***** r-nul *****, profitând de starea de neputinţă a acesteia, în timp ce victima se afla imobilizată la pat din motivul vârstei înaintate, în mod deschis a sustras dintr-un ulcior de pe masă suma de 3000 lei în numerar, iar la solicitarea părţii vătămate ***** ***** a refuzat să-i restituie, cauzându-i astfel un prejudiciu material în mărime de 3000 lei.

Astfel, prin acţiunile sale intenţionate, Arap Artur *****, a comis infracţiunea prevăzută de art. 187 alin. (1) Cod penal, după semnele calificative – „*jaf, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane”.*

La stabilirea pedepsei inculpatului Arap Artur, Colegiul ţine cont de principiile generale de aplicare ale pedepsei consfinţite în art. 61 alin. (2) Cod Penal RM şi criteriile de individualizare ale pedepsei stabilite în art. 75 Cod Penal.

Conform prevederilor art. 7 Cod penal, *la aplicarea legii penale se ţine cont de caracterul şi gradul prejudiciabil al infracţiunii săvîrşite, de persoana celui vinovat şi de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.*

Conform art. 61 alin. (1) și (2) Cod penal RM, *pedeapsa penală este o măsură de constrîngere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvîrşit infracţiuni, cauzînd anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atît din partea condamnaţilor, cît şi a altor persoane.*

Conform art. 75 Cod penal RM, *la stabilirea categoriei şi termenului pedepsei instanţa de judecată are obligaţia să ţină cont de gravitatea infracţiunii săvîrşite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influenţa pedepsei aplicate asupra corectării şi reeducării vinovatului. Persoanei recunoscute vinovate de săvîrşirea unei infracţiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a prezentului Cod, în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a prezentului Cod.*

Or, pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane. De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Colegiul penal ține cont de faptul că inculpatul Arap Artur anterior a fost condamnat de mai multe ori, și anume:

- Prin sentinţa Judecătoriei sector. Buiucani, ***** din 27.06.2014 pentru comiterea infracţiunilor prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) şi art. 290 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de 10 ani 6 luni închisoare.

- Prin sentinţa Judecătoriei Străşeni, sediul Călăraşi din 25.11.2022, Arap Artur a fost recunoscut vinovat de comiterea infracţiunilor prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) şi art. 190 alin. (2) lit. b) Codul penal, cu încetarea procesului în baza art. 109 Cod penal, în legătură cu împăcarea părţilor.

- Prin sentinţa Judecătoriei Orhei, sediul Teleneşti din 11.08.2023, pentru comiterea infracţiunii prevăzute art. 190 alin. (2) lit. a),c) Cod penal, Arap Artur a fost condamnat la pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 4 /patru/ ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 ani.

Totodată, Colegiul Penal reține că sentința Judecătoriei Orhei, sediul Telenești din 11.08.2023, emisă în privința lui Arap Artur în baza art.190 alin.(2) lit.a) și c) Cod Penal a fost casată parțial prin Decizia Curții de Apel Nord nr. 1a-566/24 din 11.09.2025, fiind condamnat în baza art. 190 alin. (2) lit. a) Cod penal, la 4 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În sensul dat, ținând cont de faptul că inculpatul Arap Artur anterior a fost de mai multe ori condamnat pentru comiterea unui spectru larg de infracţiuni, inclusiv cu executarea reală a pedepsei închisorii, totodată nu a tras concluziile corespunzătoare şi nu a stat pe calea corijării, continuând activitatea sa criminală.

La evidenţa medicului narcolog şi psihiatru, inculpatul Arap Artur nu s-a aflat şi nu se află, iar la locul de trai inculpatul Arap Artur se caracterizează negativ.

Totodată, Colegiul reține că conform art. 76 Cod Penal, în privința inculpatului Arap Artur s-au stabilit circumstanțe atenuante – recunoaşterea vinovăţiei în cadrul urmăririi penale şi restituirea integrală a prejudiciului material cauzat părții vătămate V.*****, fapt confirmat în sala de judecată şi de către succesorul legal al ultimei Iu. *****, care a declarat că nu are pretenţii materiale sau morale faţă de inculpat.

Drept circumstanţe ce agravează răspunderea penală a inculpatului Arap Artur prevăzute de art. 77 Cod Penal a fost identificată – săvîrşirea infracţiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru alte fapte care au relevanţă pentru cauză.

Astfel, Colegiul penal consideră rațional și echitabil a-i stabili inculpatului Arap Artur pedeapsa în baza art. 187 alin. (1) Cod penal RM sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani.

În baza art. 72 alin. (3) Cod penal RM, pedeapsa cu închisoare urmează a fi executată de către Arap Artur în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal RM, lui Arap Artur, prin cumul parțial al pedepsei stabilite prin prezenta Decizie și pedeapsa stabilită prin Decizia Curții de Apel Nord din 11.09.2025, *(pentru fapta comisă la data de 11.01.2023, în baza art. 190 alin. (2) lit. a) Cod Penal, sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis)*, i se stabilește definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 (trei) ani.

Referitor la apelurile inculpatului Arap Artur și avocatului Guțu Tatiana în partea solicitării aplicării unei pedepse mai blânde, Colegiul penal consideră că pedeapsa stabilită în privința inculpatului va asigura scopurile pedepsei penale, pedeapsă pe care instanţa de apel o consideră echitabilă faptei infracţionale săvârşite şi fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale şi care va atinge scopul de corectare şi reeducare a vinovatului.

La acest capitol, Colegiul remarcă faptul, că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvîrşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune.

De asemenea, pedeapsa este echitabilă atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea săvîrşirii de noi infracţiuni atât de către condamnat, precum şi de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni.

În circumstanţele stabilite ale cauzei penale, Colegiul consideră că în privința lui Arap Artur pedeapsa cu închisoare cu executare reală pe termen de 4 (patru) ani 6 luni închisoare, va fi efectivă pentru reeducarea şi corijarea inculpatului, va restabili drepturile lezate în urma comiterii infracţiunii, pedeapsă pe care instanţa de apel o consideră echitabilă faptei infracţionale săvârşite şi fiind în corespundere cu împrejurările cauzei, normele legale şi care va atinge scopul de corectare şi reeducare a inculpatului.

Astfel, pedeapsa aplicată urmează să contribuie la formarea unei atitudini de respect față de legea penală, precum și de valorile sociale și interesele protejate de acestea, din partea condamnatului, persoana să fie silită să înceteze activitatea criminală și să-și modifice comportamentul în conformitate cu prevederile legii.

În aspectul celor menţionate mai sus, Colegiul penal conchide că apelurile inculpatului Arap Artur și avocatului Guțu Tatiana, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 22 august 2024, urmează a fi admise, inclusiv din alte motive, decât cele invocate, cu casarea parțială a sentinței, cu pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, în aspectul nominalizat.

Conducându-se de prevederile art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală a RM, Colegiul penal al Curţii de Apel Nord, -

D E C I D E:

Apelurile inculpatului Arap Artur și apelul suplimentar al avocatului Guțu Tatiana în interesele inculpatului Arap Artur, declarate împotriva sentinței Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 22 august 2024, pe cauza penală de învinuire a lui Arap Artur ***** în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal al RM, se admit, inclusiv din alte motive, decât cele invocate, cu casarea parțială a sentinței, cu pronunţarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanţă, după cum urmează:

Arap Artur ***** se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (1) Cod penal al RM, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 4 (patru) ani, în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 84 alin. (4) Cod penal al RM, prin cumul parțial al pedepsei stabilite prin prezenta decizie și pedeapsa stabilită prin decizia Curții de Apel Nord din 11.09.2025 *(pentru fapta comisă la data de 11.01.2023, în baza art. 190 alin. (2) lit. a) Cod Penal sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 (trei) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis)*, stabilindu-i definitiv pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcţii sau de a exercita o activitate de antreprenoriat pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 72 alin. (3) Cod penal al RM, pedeapsa sub formă de închisoare urmează a fi executată de către Arap Artur ***** în penitenciar de tip semiînchis.

Calcularea termenului executării pedepsei închisorii pentru Arap Artur ***** începe din momentul reținerii, cu includerea perioadei aflării în stare de arest preventiv de la 27.01.2023 pînă la 28.01.2023.

În rest, soluția instanței de fond în privința corpurilor delicte se menţine fără modificări.

Decizia este susceptibilă spre executare din momentul adoptării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia integrală pronunţată în şedinţă publică la data de 11.09.2025.

Preşedintele şedinţei, judecător Ion Talpa

Judecător Ecaterina Arseni

Judecător Cristina Prisacari